

*Колкото и високо да стои човекът
над другите създания, у него е
заложен стремеж към една
по-различна, по-благородна висота.
Безбройните му мисли за отвъдния
живот са съпроводени от
страхове, надежди и очаквания.
Сигурен съм, че истината за този
живот не се постига дори с
изключителна човешка мъдрост.
Тя се открива не чрез разум, а
благодарение на проста вяра
в даденото ни свидетелство."*

Майкъл

1791-1867

Фарадей

Разказват, че ерата на електричеството е започнала с най-прост опит, направен от един от най-великите учени. Този учен е Майкъл Фарадей, виден британски физик от XVIII в., чието име е известно на всеки ученик от часовете по физика.

Майкъл Фарадей е роден през 1791 г. Почти цялото му детство минава на улицата. Образованието му е доста скромно. Неговото семейство е толкова бедно, че получава помощи - на всеки член по един самун хляб веднъж седмично. Въпреки бедността си обаче то е духовно богато. Възрастни и деца не пропускат нито една неделна служба в малка местна църква. Именно тук у Майкъл се заражда вярата, която става за него източник на най-важното познание.

Тринадесетгодишен, той кръстосва лондонските улици, като разнася вестници и книги по домовете и така си изкарва прехраната. По-късно работи като подвързвач. Когато подвързва един от томове на Британската енциклопедия, прочита в него за електричеството. Вкъщи се опитва да повтори опитите, описани в енциклопедията. Оттогава търси всякакъв вид информация за това ново за науката явление.

Желанието да служи на науката го подтиква да се обърне с молба за работа до видния учен сър Х. Деви. Отговорът е отрицателен. Не след дълго обаче ученият уволнява един от своите лаборанти и се сеща за писмото на Фарадей. Така младият Майкъл Фарадей започва научната си дейност.

Като наблюдава сър Деви, който не е вярващ, Майкъл започва да се съмнява дали вярата е необходима и на самия него. Сър Деви е жив образец за порядъчност и човечност. Майкъл стига до извода, че човек може да бъде честен и добър и без вяра в Христос. На двадесет и две годишна възраст се отдръпва от Бога. Но отстъплението му не трае дълго. Като личен асистент на сър Деви той пътува с него из Европа. Обиколката им продължава осемнадесет месеца. Тук, в Европа, Майкъл вижда кумира си в съвсем друга светлина: горд, невъздържан, нечестен. Когато се връщат, Майкъл запазва уважението си към него като учен, обаче ореолът на човешкото му обаяние вече е угаснал.

Продължава на страница 21

Майкъл Фарадей

Продължение от страница 16

Фарадей разширява научните си познания чрез интензивно самообразование. Прави все по-сложни опити, размишлява, анализира. Водещите учени забелязват в тихия асистент личност с голям потенциал.

През 1820 г. той се жени за дъщерята на църковен служител, а след един

следствие наречена генератор на постоянен ток. Предприемачи го затрупват с предложения, способни да му донесат цяло състояние, и не могат да разберат защо този велик учен пренебрегва подобни възможности. Вместо да печели много пари, той продължава да експериментира с проводници и магнити. Хората недоумяват:

- Каква полза има от това?

Фарадей изнася лекция в Кралския институт

месец открито изповядва вярата си пред паството. Започнал да вярва от детските си години, минал през блатото на съмненията, сега се връща в прегръдките на Христос.

След три години се опитва да получи електрически ток без батерии. В лабораторията на Кралския институт прави безброй експерименти с магнити, като се опитва да обясни електричеството като явление. През 1831 г. това му се отдава. Започва от метална халка с навити на нея два отделни проводника. По единия от тях, който е съединен с батерията, тече електрическият ток. Целта е да се изясни дали няма да се появи ток в „мъртвия“ проводник под влияние на „живия“. Фарадей работи дълго и интензивно, докато постига успех. Стъпка по стъпка върви към изобретяването на динамомашина, впо-

- А каква полза има от детето? - отговаря той. - Нали някога ще порасне.

Оксфордският университет присъжда на Майкъл Фарадей докторска степен. През 1846 г. той открива връзка между магнитните и оптичните явления, която по-късно потвърждава електромагнитната теория за светлината, развита от друг учен християнин - Джеймс Максвел.

Фарадей не се интересува от светския живот. Семейството и църквата за него е всичко. Той е около петдесетгодишен, когато го избират за служител в църквата. Колеги, с които работи, често идват да слушат неговите проповеди, тъй като в научните среди той се смята за блестящ оратор. По думите на един от тях Фарадей често цитира Писанието, т.е. много добре познава

библейския текст. А лекциите му са толкова интересни и достъпни, че членове на кралското семейство водят на тях децата си. На тези лекции той говори и за християнската вяра. В подобно изложение през 1854 г. Фарадей казва: „Колкото и високо да стои човекът над другите създания, у него е заложен стремеж към една по-различна, по-благородна висота. Безбройните му мисли за отвъдния живот са съпроводени от страхове, надежди и очаквания. Сигурен съм, че истината за този живот не се постига дори с изключителна човешка мъдрост. Тя се открива не чрез разум, а благодарение на проста вяра в даденото ни свидетелство.“ Фарадей открива смисъла на живота, като изучава и осмисля библейското учение и познава Иисус Христос като свой личен Спасител. В началото на това познание стои разбирането за собствената му греховност, както и за необходимостта от покаяние. „Без осъзнаването на греховността - казва той - няма основание за надежда.“

Последните години от живота си Фарадей прекарва във величествения дворец Хамптън Корт близо до Лондон, където с указ на кралица Виктория му е предоставено жилище. Тук той пише: „Силите ми се топят с всеки изминал ден. За щастие нашето благо не е в тях. Нека ни напускат. Като малки деца, които се доверяват на Отца на милосърдието, приемаме необяснимия Му дар. Свеждам глава пред Този, Който е Цар на всичко.“

Когато през 1867 г. умира, научните открития на Фарадей са признати в 97 академии на науките. Но той не намира за необходимо да получи поне едно звание. Цени повече от всички други звания едно, придобито преди научните открития и международното признание, дадено не от земните академии, а от Създателя на всяко творение - званието да бъдеш светия в Иисус Христос.

Александър Сибилев